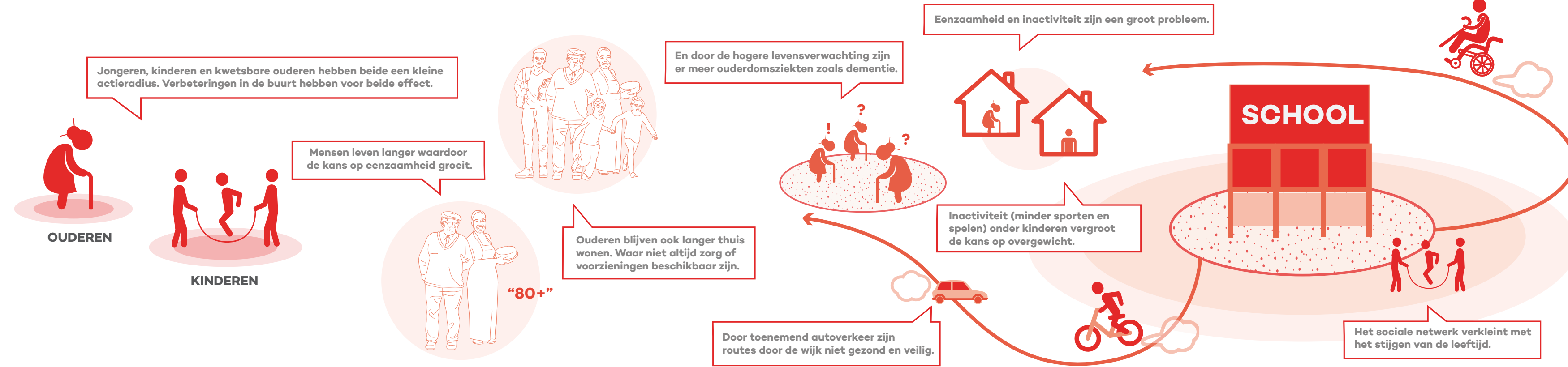
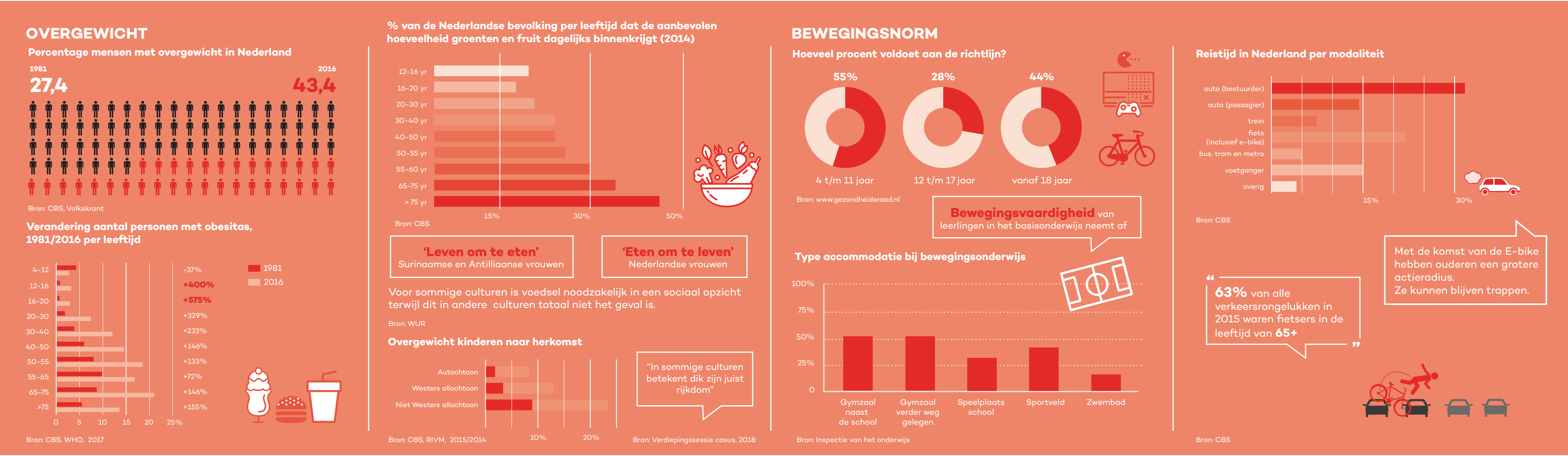

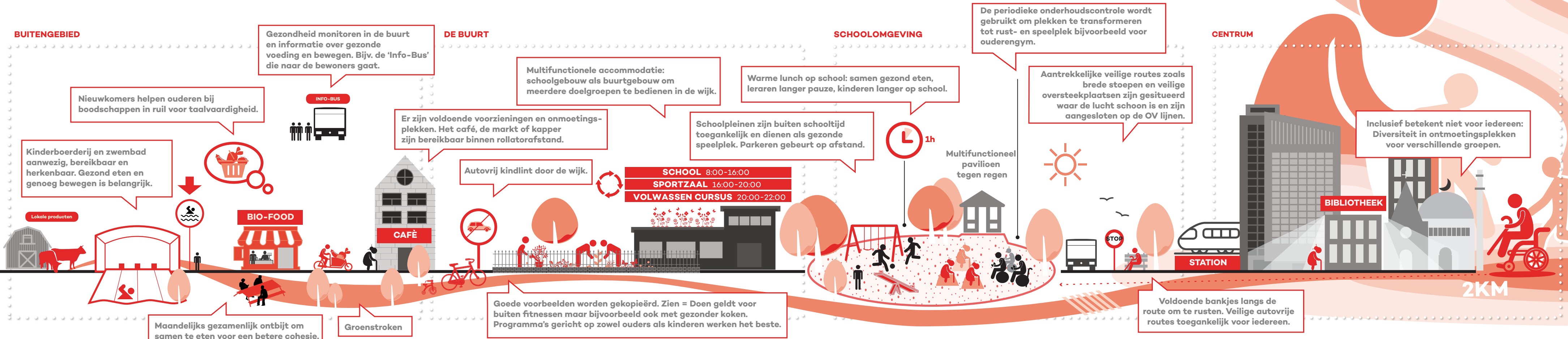
WAT IS HET PROBLEEM?

WAT ZIJN DE FEITEN?

DIT ZIJN DE OPLOSSINGEN

'IN SOMMIGE GEBIEDEN BEWEEGT 50% ONDER DE NORM'

Met name jonge kinderen en ouderen zijn afhankelijk van hun directe omgeving als het gaat om dagelijkse activiteiten. De mogelijkheid om te bewegen en naar buiten te gaan wordt direct beïnvloed door de inrichting van die ruimte. De diagnose laat zien dat in Zuid-Holland er gebieden zijn waar 50% van de bevolking de beweegnorm niet haalt, er sprake is van obesitas, eenzaamheid een issue is en een ongezonde leefstijl (roken en drinken) aan de orde is. De diagnose laat ook zien dat er gebieden zijn waar zowel kinderen als ouderen wonen, doelgroepen die gebaat zijn bij vergelijkbare ingrepen. Door aandacht te hebben voor een gezonde actieradius (straat/gebied rondom de woning waarin een persoon beweegt) kan de inrichting van wijken en buurten bijdragen aan het stimuleren van die gezonde actieradius.

'HOE KRIJG JE SPECIFIEKE DOELGROEPEN IN BEWEGING?'

De gebiedsgericht uitwerkingen laten zien dat er nog meer rekening gehouden kan worden met de doelgroepen in een wijk en buurt en hoe zij hun directe omgeving benutten. Daarbij is er synergie te behalen tussen jonge kinderen en ouderen omdat zij beiden een kleine actieradius hebben. Enerzijds gaat het om plekken om elkaar te ontmoeten, plekken om te spelen en het verleiden om te bewegen. Slim nadenken over de inrichting, bijvoorbeeld met een modulaire opbouw, zorgt ervoor dat de wijk en buurt qua inrichting van de buitenruimte 'mee kan groeien' met haar inwoners. Het benutten van wat er al is, bijvoorbeeld vergroenen van schoolpleinen en die toegankelijk maken, maar ook het multifunctioneel benutten van voorzieningen kunnen hier aan bijdragen.

'HERKENBAARHEID EN TOEGANKELIJKHEID'

Deze Verhaallijn betekent niet dat de buitenruimte helemaal opnieuw ingericht hoeft te worden. Het geeft inspiratie om goed te kijken naar de doelgroepen in een wijk en buurt en hun behoeften. Ook vraagt het om verleiden, hoe krijg je doelgroepen letterlijk in beweging. Daarnaast om het slim benutten van dat wat er al is, zoals schoolpleinen, voorzieningen, parken en stoepen. Het vraagt vaak ook om herkenbaarheid en het verbinden van plekken zodat deze toegankelijk worden.

De drie casuslocaties zijn vanuit diverse bronnen onderzocht op indicatoren met betrekking tot gezondheid, leefstijl of ruimtelijke kenmerken. Een hoge score op deze indicatoren heeft ons geleid naar een aantal andere locaties in de provincie met een vergelijkbare problematiek. Het is voorstelbaar dat deze gebieden ook gebaat zijn bij een vergelijkbare aanpak of oplossingsrichting. Meer informatie is te vinden in de rapportage Gezond-Zuid Holland 2040, juli 2018

CASUS DEN HAAG ZUID-WEST

GEZONDHEID

Kans op aandoeningen:
Matig verstandelijk beperkt >2%
Licht verstandelijk beperkt >3%
Somatische problematiek >3 %
Zintuiglijke aandoeningen >2%
Angst- en stemmingsproblematiek >4%
Psychiatrische problematiek >2%
Niet-aangeboren hersenletsel >3%

Plekken met vergelijkbare problematiek

Schilderswijk
Den Haag Zuid-West
Buitenhof
Feijenoord
Charlois
Hoogvliet
Wielwijk

LEEFSTIJL

Eenzaamheid >39%
Obesitas >13%
Rokers >21%

OMGEVING

Sociale huurwoningen uit totaal woningen >40%
Gemiddelde WOZ <150.000 EUR
Huishoudens met lage inkomens uit totaal >40%

CASUS SPIJKENISSE STERRENKWARTIER

Plekken met vergelijkbare problematiek

GEZONDHEID

Kans op aandoeningen:
Dementie >2%

Mariahoeve
Rijswijk
Maassluis
Haly
Prins Alexander
Rozenburg
Pernis
Spijkensisse
Hellevoetsluis
Zwijndrecht
Sliedrecht
Oude-Tonge

LEEFSTIJL

Obesitas >13%

OMGEVING

Gemiddelde WOZ <210.000 EUR
Zorgkosten >1200 EURpp
Bevolking over 65 j.o. >18%

CASUS LEIDEN NOORD

Plekken met vergelijkbare problematiek

GEZONDHEID

Kans op aandoeningen:
Matig verstandelijk beperkt >2%
Licht verstandelijk beperkt >2%
Somatische problematiek >2 %
Angst- en stemmingsproblematiek >2%
Psychiatrische problematiek >2%

Leiden Noord
Den Haag Centrum
Zoetermeer
Voorhof
Overschie
Gouda Binnenstad
Capelle Schollevaar
Rotterdam Centrum
Gorinchem Binnenstad
Hellevoetsluis
Dordrecht Binnenstad

LEEFSTIJL

Overmatig drinkers >7%
Rokers >21%

OMGEVING

Sociale huurwoningen uit totaal woningen >20%
Gemiddelde WOZ <210.000 EUR
Huishoudens met lage inkomens uit totaal >25%

Programma's voor ouderen om te bewegen

Bijvoorbeeld: eens in de week yoga in de plaatselijke sporthal

Kinderen en ouderen samen

Verbind deze twee doelgroepen door een intergenerationele buitenruimte in te richten

Ontmoetingsplekken op korte afstand

Zorgen dat mensen met een kleine actieradius elkaar kunnen ontmoeten op een aantrekkelijke plek

Verleiding om te bewegen

Uitdagende speelobjecten zijn aantrekkelijk en verleiden om te bewegen

Programmeren aula

De school kan buiten schooltijd dienen als wijkcentrum en ruimten kunnen gebruikt worden voor evenementen of andere activiteiten

Parels in de buurt

Verbind de mooie plekken in de buurt door goede routes

Taalles

Programma's zoals taalles of fietscursussen verminderen de psychologische barrière bij migranten

Multifunctionele accommodatie

Voorzieningen met meerdere functies dichtbij huis voor jongeren en volwassenen

Fysieke barrière wegnemen

Door goede overkluizingen is de weg geen barrière meer

Groen blauwe netwerk

Zorg ervoor dat het groen en blauw in de buurt bereikbaar, schoon en veilig is

Brede stoepen

Brede trottoirs in de zon zijn verleidelijk om te gebruiken

Bordjes maken duidelijk wat mag

Bordjes 'verboden te' vervangen voor 'hier juist wel'

Goede voorbeelden worden gekopieerd

Zien = doen geldt voor fietsen maar bijvoorbeeld ook koken

Plekken voor alle leeftijden

Zorgen voor ruimte waar sport en spel naast elkaar kan plaatsvinden

Oriëntatie

Goede bewegwijzering en landmarks zorgen voor een leesbare buurt

Vrouwenzwemuur

Islamitische vrouwen doen mee en halen hun zwemdiploma, worden watervrij en komen in contact met elkaar

GEZOND ZUID-HOLLAND 2040

TOEKOMSTAGENDA ONDERZOEK GEZONDHEID EN VERSTEDELIJING

ONDERZOEK METHODE EN PROCES

OPGAVE EN PROJECT:

Stel: de provincie Zuid-Holland is in 2040 de gezondste provincie in Nederland. Welke stappen hebben we dan ondernomen om daar te komen en wat betekent dat voor de ruimtelijke context om ons heen? Deze zeer ambitieuze doelstelling helpt ons om meer toekomstgericht en buiten de bestaande kaders te denken. We kijken verder dan de huidige beleidsperiode en richten ons op de lange termijn 'onderstroom'.

DIAGNOSE:

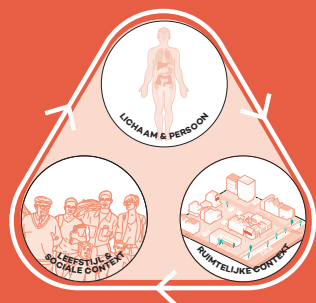
In de diagnose fase hebben we samen met professionals uit het werkveld expertmeetings georganiseerd. Hier zijn verschillende trends opgehaald die zijn geclusterd in thema's waaromheen verdiepende sessies georganiseerd zijn. In een integratiesessie hebben we vervolgens een diagnose kunnen maken wat de problemen van nu zijn en de problemen van de toekomst.

OPGAVEN:

Tijdens de integratiesessies zijn ook de opgaven benoemd. Grote factor op de gezondheid is bijvoorbeeld de hoeveelheid luchtvervuiling, geluid, stress, eenzaamheid en obesitas. Voor een aantal gezondheidsproblemen weten we al dat ze naar de toekomst toe waarschijnlijk verder toenemen, zoals ook in de VTV 2018 (RIVM, juli 2017) naar voren komt. We vragen ons af hoe we nú kunnen acteren om bij te sturen. Specifieker: hoe kan ons ruimtelijk beleid en de manier waarop we onze ruimte inrichten, hier een oplossing voor bieden?

VERHAALLIJNEN:

De verschillende opgaven die uit de diagnose naar voren komen zijn vertaald naar verhaallijnen. Dit zijn beeldende verhalen die oplossingsrichtingen aangeven. Elke verhaallijn bevat een probleemstelling, bijbehorende feiten en geeft een doorkijk naar mogelijke oplossingen.

OPGAVE & PROJECT

In het toekomst agenda onderzoek ligt de focus op het verkennen van gezondheid binnen het omgevingsbeleid. De provincie heeft daarbij met opzet een vooruitstrevende ambitie neergelegd 'Zuid-Holland 2040 – gezondste provincie van Nederland' om vanuit daaruit terug te redeneren.

COLOFON

Dit document is het product van het onderzoek Gezond Zuid-Holland 2040

POSAD

Emile Revier, Froukje van de Klundert, Francesca Becchi, Tomer Shachaf, Vincent Babeş, Milan Oosterling
contact: froukje@posad.nl

TNO

Geiske Bouma, Petra Vermeulen, Reinier Sterkenburg, Hariwa Hayas, Ingo Bousema, Mirjam van Itersen
contact: geiske.bouma@tno.nl

PROVINCIE ZUID-HOLLAND

Gielijn Blom, Jan-Harm Brouwer, Johan van Zalinge, Mohamed Sbaai
contact: ge.blom@pzh.nl